

انقلاب گوتنبرگ و تاثیراتش

۲۴ بهمن ۱۴۰۱ ساعت ۱۰:۰۳

صنعت چاپ، که از سده دوم میلادی در چین وجود داشت، در حوالی نیمه سده پانزدهم به وسیله یوهان گوتنبرگ آلمانی در اروپا رواج یافت. این تحول، که برخی از آن به عنوان "انقلاب گوتنبرگ" یاد می‌کنند، به اشاعه موج جدید انتشار سفرنامه‌ها و نقشه‌های اکتشافی یاری رسانید.

صنعت چاپ، یکی از مهمترین صنعت‌هایی بود که مورد استفاده استعمارگران قرار گرفت. جالب است که استعمارگران این صنعت را متعلق به غرب می‌دانند، اما غربی‌ها نیز این صنعت را از چین وارد کردند و از آن در مسیر اقدامات استعماری خود استفاده زیادی نمودند.

«پس از بازگشت کلمب، زرسالاران یهودی دربار اسپانیا، گزارش سفر او به "هند" (قاره آمریکا) را بلافاصله چاپ و در مراکز مهم شهری اروپا پخش کردند و این اقدام در کانون‌های سیاسی و تجاری اروپا تأثیری شگرف بخشید. صنعت چاپ، که از سده دوم میلادی در چین وجود داشت، در حوالی نیمه سده پانزدهم به وسیله یوهان گوتنبرگ آلمانی در اروپا رواج یافت. این تحول، که برخی از آن به عنوان "انقلاب گوتنبرگ" یاد می‌کنند، به اشاعه موج جدید انتشار سفرنامه‌ها و نقشه‌های اکتشافی یاری رسانید. نمونه‌ای از متونی که در این دوران پخش شد و مشوق حکمرانان حریص و ماجراجویان اروپایی به سوی شرق گردید، سفرنامه‌ای است منسوب به نگار کس سردار اسکندر مقدونی. او که از درباریان فیلیپ دوم و دوست نوجوانی اسکندر بود، در لشکرکشی اسکندر به شرق (۳۲۴-۳۲۵ پیش از میلاد) فرمانده ناوگان دریایی در خلیج فارس بود. در یکی از متون یونانی سال ۱۵۰ میلادی، یعنی قریب به ۴۵۰ سال پس از نگار کس، سفرنامه‌ای منسوب به او مندرج است. در این فضای فرهنگی، بناگاه، سفرنامه نپارک کشف شد و به یکی از متون مورد علاقه حکمرانان و ماجراجویان اروپایی بدل گردید. محمدحسن خان اعتمادالسلطنه (۱۲۵۹-۱۳۱۳ ق.) می‌نویسد: "از روی سفرنامه او بود که... پرتغالی‌ها به خلیج فارس آمدند بلکه می‌توان گفت که به هدایت سفرنامه نگارک انگلیسی‌ها به خیال تصرف هندوستان افتادند."»

منبع: عبدالله شهبازی، زرسالاران یهودی و پارسی استعمار بریتانیا و ایران، جلد ۱، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های

سیاسی، ۱۳۷۷، صص ۵۸-۵۹

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/49084/انقلاب-گوتنبرگ-5-انقلاب-49084>